

ARBETSMILJÖ

POLICY

Arbetsmiljöpolicyn, som också utgör policy mot kränkande särbehandling, skall användas i det löpande arbetsmiljöarbetet på varje arbetsplats i kommunen.

Den utgör ett redskap och ett stöd för ansvariga chefer, fackliga representanter och övriga anställda i planerandet och utformandet av verksamheternas konkreta arbetsmiljöåtgärder.

Arbetsgivarens ansvar enligt gällande regler

I kommunen är de förtroendevalda arbetsgivare och därigenom även huvudansvariga för en god arbetsmiljö.

Ansvar för en nämnds verksamhet och också för medarbetarna är kollektivt för alla ledamöter i varje nämnd. Arbetsmiljöansvaret omfattar även eleverna vid kommunens skolor.

Genom delegation från nämnderna får chefer det praktiska uppdraget med befogenheter, resurser och kunskaper att bedriva en bra verksamhet med tillfredsställande arbetsmiljö, så att man bland annat förebygger risker och rättar till brister.

I första hand har arbetsgivaren ett skyddsansvar. Man ska förebygga ohälsa och olycksfall. Men när detta inte lyckas tillkommer också ett rehabiliteringsansvar.

För arbetsmiljöarbetet i Håbo kommun gäller att:

- kommunen bedriver ett aktivt arbetsmiljöarbete enligt föreskriften om Systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1) för att ge den anställde skydd mot ohälsa och olycksfall
- i alla beslut och avgöranden som berör verksamheten tas hänsyn till de anställdas hälsa och välbefinnande
- när ändringar i verksamheten planeras ska en konsekvensbeskrivning enligt reglerna i arbetsmiljölagen genomföras för bedömning om ändringarna medför risker som behöver åtgärdas
- arbetsmiljöpolicyns intentioner ska styra det löpande arbetsmiljöarbetet på varje arbetsplats i kommunen
- rehabiliteringsarbetet utgör en viktig del av kommunens arbetsmiljöarbete

God arbetsmiljö i Håbo kommun

God arbetsmiljö är en självklar förutsättning för effektivitet och god kvalitet. Det är väl känt att människor som mår bra samt har möjlighet att påverka sin situation och komma till sin rätt yrkesmässigt presterar mer. Därför är arbetet med att säkra en god arbetsmiljö ett medel för att uppnå hög kvalitet i de verksamheter kommunen ska tillhandahålla medborgarna.

Med god arbetsmiljö menar vi

- att vi agerar i samverkan med varandra på ett sådant sätt att vi inte kränker någons värdighet. Detta gäller såväl i mötet mellan anställda, mellan elever som i mötet mellan anställda och medborgare
- att alla, anställda och elever, skall känna sig respekterade och delaktiga på sitt arbete och i sina arbetsgrupper
- att arbetet leds och organiseras så att den anställde har möjlighet att påverka sin arbetssituation och på bästa sätt bidra till hög kvalitet i verksamheterna samt har möjlighet till samarbete med arbetskamrater
- att arbetet i skolan leds och organiseras så att eleverna har möjlighet att, utifrån ålder och mognad, utveckla sitt eget ansvarstagande och därigenom påverka sitt eget lärande och sin arbetsmiljö
- att medarbetarna/eleverna upplever att de har en god arbetsmiljö såväl fysiskt, psykiskt som socialt

Hur gör vi för att nå dit

God arbetsmiljö uppnår vi genom att vi har en kontinuerlig dialog om verksamhet, hälsa och arbetsmiljö på alla nivåer och i olika forum i kommunen. Vi delger varandra erfarenheter och utvecklar kunskaper.

- Vi har ett systematiskt helhetstänkande för hur vi arbetar med dessa frågor. Vi arbetar för att säkra arbetsplatser mot olycksfall och ohälsa samt främja medarbetarnas personliga och yrkesmässiga utveckling.
- I beslut och avgöranden som berör verksamheten gör verksamhetschef tillsammans med medarbetarna och skyddsombud riskbedömningar för att belysa konsekvenserna av den tänkta förändringen. I detta arbete ska man ta hänsyn till de anställdas hälsa och välbefinnande.
- Alla anställda medverkar i arbetsmiljöarbetet och ska vara väl förtrogna med lokala förhållanden, rutiner och föreskrifter för att kunna ta sitt ansvar i arbetsmiljöarbetet.
- Elever från årskurs 7 och uppåt engageras i arbetsmiljöarbetet på sina respektive skolor. Elevskyddsombud utses och dessa har ett nära samarbete med elevråden som finns på varje skola.
- Vi har tydliggjort ansvarsfördelning och rutiner för att hjälpa och stödja personer som upplever sig utsatta för kränkande särbehandling, utreda situationer och händelser när någon upplever sig utsatt för kränkande särbehandling samt åtgärda missförhållanden.
I varje verksamhet inom förskola och skola finns en fullständig likabehandlingsplan upprättad.
- Kommunen anlitar företagshälsovård som ett stöd för verksamhetschefer och personalfunktion såväl i det hälsofrämjande arbetet som i den arbetslivsinriktade rehabiliteringen. Företagshälsovårdstjänsterna baseras på en helhetssyn som tar hänsyn till sambanden mellan individ – hälsa - arbetsmiljö.

Begreppet arbetsmiljö

Begreppet arbetsmiljö i vår kommun omfattar bland annat faktorerna

- ergonomi
- buller
- belysning
- arbetsredskap
- arbetsbelastning
- uppdragets rimlighet/tydlighet
- maskinskydd
- luftkvalitet
- kemiska och biologiska hälsorisker
- skydd mot fall
- våld och hot
- arbetsrum vad avser utrymme, arbetsro, utrustning
- droger
- ensamarbete
- diskriminering och/eller trakasserier
- arbetstider

- ledarskap
- arbetsbetingade konflikter
- sociala kontakter och förhållningssätt
- personlig och yrkesmässig utveckling
- möjlighet att påverka sin egen arbetssituation
- arbetsanpassning och rehabilitering
- variation i arbetet och möjlighet till återhämtning
- paus- / personalutrymme
- brandskydd och utrymningsplan

Aktörer

Enligt arbetsmiljölagen har arbetsgivaren huvudansvaret för arbetsmiljön men även medarbetarna och skyddsombuden har ansvar för att medverka i arbetsmiljöarbetet och bidra till goda arbetslivsvillkor. För elever gäller att de från och med årskurs 7 aktivt ska delta i arbetsmiljöarbetet vid sina respektive skolor.

De förtroendevalda i varje nämnd med verksamhetsansvar ska se till att det finns förutsättningar för att arbetsmiljölagen och andra lagar följs. Själva arbetsmiljöarbetet måste dock i praktiken skötas av medarbetarna i det dagliga arbetet och i utvecklingen av verksamheten. De förtroendevalda ska därför se till att chefer får ett väldefinierat uppdrag med befogenheter, resurser och kunskaper att driva en bra verksamhet med tillfredsställande arbetsmiljövillkor. Med anledning av detta finns en tydlig delegationsordning avseende arbetsmiljöarbetsuppgifter inom varje nämnds verksamhetsområde.

Praktiskt arbetsmiljöarbete

Arbetsmiljöarbetet är en integrerad del av verksamhetens vardag och utveckling. Arbetet innebär bland annat att regelbundna kartläggningar och riskbedömningar av arbetsmiljön görs. Dessa ingår som ett självklart underlag i budgetprocessen.

Avtal och policier som påverkar arbetsmiljöarbetet

Arbetsmiljöpolicyn skall användas i det löpande arbetsmiljöarbetet på varje arbetsplats i kommunen. Den utgör ett redskap och ett stöd för ansvariga chefer, fackliga representanter och övriga anställda i planerandet och utformandet av verksamheternas konkreta arbetsmiljöåtgärder.

I kommunens samverkansavtal framgår att samverkansgrupperna på kommun- respektive förvaltningsnivå ska vara skyddskommitté enligt arbetsmiljölagens regler. Det innebär bland annat att de ska vara policyskapande i hälso- och arbetsmiljöfrågor, frågor rörande företagshälsovård samt arbetsanpassnings- och rehabiliteringsverksamhet enligt 6 kap 9§ AML.

Det innebär praktiskt att stödja och underlätta det systematiska arbetsmiljöarbetet, alltså arbetsgivarens arbete med att undersöka, genomföra och följa upp verksamheten för att förebygga ohälsa och olycksfall.

I skyddskommittén kan det vara lämpligt att gemensamt bestämma formerna för de olika arbetsmiljöarbetsuppgifterna: hur riskanalyser ska genomföras, hur handlingsplaner ska utformas, hur man ska arbeta för att identifiera utsatta verksamhetsområde etc. Frågor som lämpligen kan behandlas i KomSam (samverkansgruppen på kommunnivå) är företagshälsovård och kompetensutveckling av chefer och skyddsombud.

Kommunens policier och riktlinjer om sjukfrånvaro och rehabilitering, alkohol och droger, hot och våld, riktlinjerna för systematiskt arbetsmiljöarbete samt riktlinjerna för rekrytering är andra dokument som ska beaktas när man utformar det praktiska arbetsmiljöarbetet på respektive verksamhet.

Datum
2009-07-07
Reviderad
2009-09-07

Vår beteckning
KS2009/11 nr 2009.217

Redigerad 2009-09-25

Uppföljning

Det ska finnas skriftliga rutiner som beskriver hur det systematiska arbetsmiljöarbetet praktiskt ska gå till och en skriftlig uppföljning av detta ska göras varje år.

Uppföljningen görs förvaltningsvis och behandlas dels inom respektive förvaltnings samverkansorganisation och nämnd dels av KomSam. De rutiner som inte fungerar bra ska åtgärdas.